

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Istoria Românilor și a Sud-Estului European
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istorie IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Modă, lux și bijuterii în societatea românească premodernă						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. Florentina Nițu						
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Florentina Nițu						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					13
Tutorat					2
Alte activități					–
3.7. Total ore de studiu individual					33
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Număr de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Computer, smartboard, whiteboard Prezență minima obligatorie: 75%
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Computer, smartboard, whiteboard Prezență minima obligatorie: 75%

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	• Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. • Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu. • Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.
Aptitudini	• Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice. • Studentul/absolventul aplică conceptele istorice și utilizează terminologia potrivită pentru analizarea evenimentelor și contextelor specifice, din perspectiva temporală și geografică. • Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	• Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. • Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat terminologia de specialitate. • Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
Despre consumuri, lux și „cultura aparențelor”. Concepte, teorii, metodologie.	Expunerea Explicația Conversația Dezbateră Discuție pe baza imaginilor prezentate	
Surse. Tipologie. Limite și provocări.		
Antropologia modei sau despre locul și rolul bijuteriilor și veșmintelor în societatea românească premodernă		
Modă și standarde sociale și culturale. Modele de consum.		
Despre modă și identitate. Veșminte, bijuterii, accesorii și discurs identitar.		
Între lux și virtuțile creștine. Discursul epocii despre modă și consumuri.		
Antropologia simțurilor și istoria economică. Despre gusturi și liste de cumpărături.		

Transfer, influențe și contacte culturale. Spațiul românesc între Imperiul Otoman și Europa apuseană.		
Producere și comercializare. Meșteri și ateliere specializate.		
Moda feminină.		
Moda masculină.		
Tipologia bijuteriilor și a accesoriilor vestimentare.		
Pietrele prețioase folosite pentru împodobirea veșmintelor și bijuteriilor.		
Prețuri ale veșmintelor și podoabelor și raportarea lor la prețurile bunurilor de consum cotidiene.		

Bibliografie de bază:

- Alexandru ALEXIANU, *Moda și veșminte din trecut*, 2 vol., București, 1971, 335 p., 372 p.
- Carlo Marco BELFANTI, *Histoire culturelle de la mode*, Paris, 2014.
- Maxine BERG, H. CLIFFORD (eds), *Consumers and Luxury. Consumer Culture in Europe 1650-1850*, Manchester, 1999.
- Th. CARLYLE, *Filosofia vestimentației. Sartor resartus*, Iași, 1998.
- *Consumption and the World of Goods*, ed. by John Brewer and Roy Porter, London – New York, 1993, 564 p.
- *Luxury in the Eighteenth Century. Debates, Desires and Detectable Goods*, ed. by Maxine Berg and Elizabeth Eger, New York, 2003, 259 p.
- Corina NICOLESCU, *Istoria costumului de curte în Țările Române secolele XIV-XVIII*, București, 1980, 308 p.+116 pl.
- NIȚU, FLORENTINA, *Prețuri de podoabe și orfevrărie din metal prețios în spațiul românesc (secolele XVI-XVII)*, București, Ed. Universității din București, 2006, 398 p.
- OLARIU, ELENA, *Mentalități și moravuri la nivelul elitei din Muntenia și Moldova*, București, 2006, 247 p.
- *Ottoman Costumes. From Textile to Identity*, ed. Suraiya Faroqhi, Christoph K. Neumann, Istanbul, 2004, 335 p.
- M.M. POPESCU, *Podoabe medievale în Țările Române*, București, 1970, 87 p.+108 il.
- ROCHE, DANIEL, *La culture des apparences. Une histoire du vêtement (XVIIe - XVIIIe siècle)*, Paris, 1989, 564 p.
- Woodruff D. SMITH, *Consumption and the making of respectability, 1600-1800*, Routledge, New York, London, 2002, 339 p.
- Constanța VINTILĂ-GHIȚULESCU, Cătălin D. CONSTANTIN, *Mode et luxe aux Portes de l'Orient. Tradition et modernité dans la société roumaine*, 2011.

Bibliografie suplimentară:

- C. BERRY, *The Idea of Luxury. A Conceptual and Historical Investigation*, Cambridge, 1994, 271 p.
- Ștefan CAZIMIR, *Alfabetul de tranziție*, București, 2006.
- Alexandru DUȚU, *Modele, imagini, priveriști*, Cluj, 1979, 270 p.
- Ștefan LEMNY, *Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc*, București, 1990, 239 p.

- Constantin OROS, *Pagini din istoria costumului*, Cluj, 1998.
- J. SEKORA, *Luxury. The concept in Western Thought*, London, 1977.
- VIGARELLO, GEORGES, *Histoire de la beauté. Le corps et l'art d'embellir de la Renaissance à nos jours*, Paris, 2004, 336 p.
- Constanța VINTILĂ-GHIȚULESCU, *Patimă și desfătare. Despre lucrurile mărunte ale vieții cotidiene în societatea românească (1750-1860)*, București, 2015.

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Istoriografia românească privind luxul și consumurile culturale în perioada premodernă.	Expunerea Dezbateră Problematizarea Studiul de caz/analiză imagini	
Sursele și metodologia de abordare.		
Modă și bijuterii în documentele epocii.		
Tipologia consumului de modă identificată documentar.		
Moda ca identitate și discurs în sursele epocii.		
Reglementări în privința luxului. Statul și Biserica.		
Cheltuieli și investiții. Ponderea consumurilor de modă în înregistrările de epocă.		
Influențe culturale reflectate în diversele surse.		
Breslele și comercializarea bunurilor de lux.		
Moda feminină în sursele epocii.		
Moda masculină în sursele epocii.		
Bijuterii și accesorii vestimentare. Tipologie și folosire.		
Pietrele prețioase în epocă. Comercializare, utilizare, simbolică și virtuți terapeutice.		
Prețurile pieselor vestimentare și de podoabă. Valoare și semnificație.		
Bibliografie: • <i>Călători străini despre Țările Române</i>, vol. VI-X, București, 1976-2001. • <i>Călători străini despre Țările Române în secolul al XIX-lea</i>, vol. I-II, București, 2004-2005. • D.Z. FURNICĂ, <i>Documente privitoare la comerțul românesc (1473-1868)</i>, București, 1931. • ȘTEFAN D. GRECIANU, <i>Genealogiile documentate ale familiilor boierești</i>, publicate de Paul Șt.Grecianu, vol.I-II, București, 1913, 1916, 424 p.+54 p.+8 pl., IV+ 444+26 p.+ 8 pl. • N. IORGA, <i>Domnii români după portrete și fresce contemporane</i>, Sibiu, 1930, XV p. + 241 pl. • Idem, <i>Portretele doamnelor române</i>, București, 1937, XXXV p. + 85 pl. + V p.		

- Idem, *Studii și documente cu privire la istoria Românilor*, 23 vol., București, 1901-1913.
- *Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt (Documente privind istoria orașului Brașov)*, vol. IX, *Documente de breaslă. 1420–1580*, ed. Gernot Nussbächer și Elisabeta Marin, Brașov, 1999.
- V. A. URECHIA, *Istoria românilor*, 14 vol., București, 1891-1902.
- *Viața lui Constantin vodă Brâncoveanu de Radu vel logofăt Greceanu*, ed. Ștefan D. Grecianu, București, 1906.
- <http://luxfass.nec.ro/>

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este elaborat și actualizat pe baza discuțiilor purtate cu reprezentanții partenerilor și angajatorilor tradiționali și potențiali pentru absolvenții programului. Sunt evaluate permanent conținuturile disciplinei și asigurarea competențelor necesare inserției pe o piață a muncii dinamică și complexă.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Cunoașterea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate. Cunoașterea și interpretarea literaturii de specialitate și a surselor. Prezentarea argumentată, logică, coerentă a proiectului.	Proiect de cercetare	60%
9.5. Seminar	Participare activă la discuții și analiză critică/interpretare a surselor	Evaluare de parcurs	40%
Standard minimum de performanță	Cunoașterea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate. Formularea unor opinii care să demonstreze asimilarea cunoștințelor în proporție de 50% din prelegeri și din bibliografia indicată. Capacitatea de a se exprima oral și în scris coerent, concis și corect gramatical.		

Data Completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

29.09.2025

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de Departament

